

IS ZALIGER TE GEVEN DAN TE ONTVANGEN.
Kerstvertelling door
J. H. VAN LINSCHOTEN

HARDERWIJK, H. A. BERENDS.

Prijs 5 Cent, 100 Ex. f 4.

'T IS ZALIGER TE GEVEN DAN TE ONTVANGEN.

EENE KERSTVERTELLING

DOOR

JOHANNES.

In de Zadelstraat N°. 13 van de stad M. woonde slager Mes. Hij had een mooi ruim huis met een groot raam aan den straatkant, waardoor men op schotels met groote en dikke worsten, potten met vet en reuzel, hammen en stukken vleesch staren kon. Boven de deur stak uit den gevel een kop van een varken, dat zoo iets van een citroen in zijn bek had. Het vleesch zag er heerlijk uit, zoodat rijk en arm er een begeerig oog op sloeg, en klant en voorbijganger uitlokte, om den netten en frisschen winkel in te stappen en er iets uit mede te nemen. En die er eens gekocht had, bleef niet weg. Geen wonder dat velen slager Mes kenden en hem om zijne goede en lekkere waar zochten. 't Was er altijd druk, maar vooral 's Zaterdagavonds, dan had hij en zijne vrouw geen handen genoeg, om de vele klanten van worst, hoofdkaas of ham te bedienen. 't Was ook de kinderwinkel bij voorkeur, want hij liet nog wel eens een schijfje worst in 't mandje van 't een of ander kind glijden, of stopte menig aardig kopje een sneedje ham of iets dergelijks in den mond. Deze drukte bezorgde hem een goed bestaan, maar maakte hem tegelijk gul en mededeelzaam.

Meester Mes was bovendien een vroom man, die met zijne vrouw een waarlijk braaf leven leidde en zijne beide kinderen Karel en Emma in eer en deugd en in de vreeze Gods opvoedde.

't Was eenige dagen vóór Kerstmis. De familie Mes zat rondom de ronde tafel in 't woonvertrek aan 't avondeten. Terwijl zij aten, zeide juffrouw Mes:

„Denk er eens aan, lieve man, vóór een uur was de oude vrouw Laan, die hier achter in de straat woont, bij mij in den winkel, en vertelde mij eene treurige geschiedenis. Haar lief kleindochtertje, de kleine aanvallige Lena — gij kent ze wel — is van morgen van de trappen gevallen en heeft haar beentje gebroken. Gij weet, dat de oude vrouw sinds den dood harer dochter en van haar schoonzoon de kleine meid tot zich genomen heeft. Zij kan op haar hoogen leeftijd door wasschen en schoonmaken maar een pover beetje verdienen, en dit weinigje is, als zij ten minste kan — gij weet, dat zij bijna altijd onder den voet is — maar zoo eventjes toereikend, om in de noodigste behoeften van haarzelve en haar Leentje te voorzien. Waarvan zal de oude vrouw nu den dokter en den apotheker betalen? Zonder geneeskundige hulp kan zij 't kind niet laten, anders zal de arme kleine Lena haar levenlang kreupel blijven.”

„Wel, vrouwlief, hier moeten wij helpen, wis en zeker,” zeide de slager, „ik ga dadelijk na 't eten nog naar den dokter en zal hem verzoeken, dat hij nog, vóór de nacht invalt, 't kindje gaat bezoeken. Voor de betaling behoeft de oude vrouw niet bezorgd te zijn, dokter en apotheker en al wat de kleine verder kost, zal ik voor mijne rekening nemen.”

„En ik,” voegde juffrouw Mes er bij, „zal iederen

dag voor de kleine Lena een krachtig soepje koken, dan zal zij wel met Gods hulp en de nauwgezette behandeling van den dokte geheel herstellen."

De kinderen, die 't gesprek hunner ouders met groote belangstelling zwijgend hadden aangehoord, trokken zich na het avondeten in den hoek van 't vertrek terug en fluisterden onder elkander.

De kleine Karel zeide: „Als de ongelukkige Lena zoo arm is, en hare grootmoeder geen geld verdienen kan, zal zij zeker met Kerstavond op geen enkel geschenkje behoeven te rekenen. Dat vind ik toch ijslijk jammer."

„Ik ook," sprak Emma, „zouden wij voor haar niets kunnen doen?"

„Ik heb nog wel een spaarcentje over," sprak Karel, „wij krijgen toch genoeg."

„Hoe zoudt gij 't vinden," zeide Emma heel zachtjes, „als wij vader en moeder eens vraagden, of zij ons de helft maar wilden geven van 'tgeen wij anders ontvangen en dan 't andere deel aan Leentje lieten bezorgen."

Hoe zacht 't meisje ook gefluisterd had, moeder Mes had 't gesprek harer kinderen voor een gedeelte verstaan en kon uit dit eene 't andere gemakkelijk afleiden.

„Ik vind 't recht aardig," sprak zij, dat gij de arme Lena zoo goed wilt bedenken. Ja, te verwachten is 't, dat 't stumperdje niets krijgen zal. 't Is een dure tijd, en hare grootmoê verdient een karig dagloontje."

„Houdt Leentje niet veel van lezen?" vroeg Karel aan zijne moeder.

„Ja, maar zij ziet ook gaarne mooie prentenboeken," antwoordde de moeder, en nu zij zoo ziek is, kan

zoo'n aangename tijdkorting haar niet anders dan genoeg geven."

"Nu, dan weet ik al genoeg," sprak Karel op besluiten toon.

"Ik ook! niet waar, Karel?" zeide Emma en trok haar broeder fluisterend mede naar eene andere kamer.

In een oogenblik kwamen de spaarpotten op de proppen, en de inhoud er van werd op de tafel uitgeschud en zorgvuldig geteld.

Opgetogen van blijdschap vlogen zij hunne moeder tegemoet en verzochten van haar de vergunning, daarvan voor Lena eenige mooie boeken te koopen.

"Mogen wij dat doen, moederlief?"

"Och, moê, sta ons dat, als 't u belieft, toe? Hoe prettig zou dat zijn," vleide Emma.

"Nu ja, mijne lieve kinderen, dat sta ik u gaarne toe," hervatte juffrouw Mes. "t Doet mij goed aan 't hart, dat gij vroeg lust hebt, aan armen en ongelukkigen wel te doen. Gij zult er veel meer genot en voldoening van hebben, dan wanneer gijzelven geschenken zoudt ontvangen. O, 't is zoo waar, wat Gods woord zegt: 't Is zaliger te geven dan te ontvangen.'"

De kinderen waren zoo vervuld van hunne plannen, dat zij 't liefst van alles niet naar bed waren gegaan, maar zich hadden kunnen opmaken, om de inkooppen nu nog in orde te brengen. Maar de moeder zeide wijselijk: "Hoort eens, kinderen! 't is nu voor alles te laat en te donker, om wat moois en goeds uit te zoeken. Morgen kunt gij bij klaarlichten dag zien, wat gij doet, en des noods boeken met en zonder platen op beziens vragen: dat is eigenlijk nog 't beste, vader heeft er nog al veel verstand van, wat 't meest voor haar geschikt is. En nu naar bed, Karel, Emma!"

De kinderen volgden onmiddellijk 't woord hunner moeder, gaven haar en hun vader, die weer naar den winkel was gegaan, een nachtkus en gingen naar hun slaapvertrek. Onder 't uitkleeden konden zij niet zwijgen over 't genot, dat hun morgen wachtte, en vielen al denkende en pratende vergenoegd in slaap.

Den volgenden morgen waren zij al vroeg bij de hand, en eer zij nog ontbeten hadden, wilden zij reeds de deur uit.

„Bedaart een weinig, kinderen,” sprak de moeder, „waar wilt gij nu al heen, de menschen zijn nog niet op, de winkels zijn gesloten. Straks na 't ontbijt zal ik Frederik den knecht medegeven, om de boeken te dragen; hij moet toch in de buurt van den boekverkooper zijn.”

Op Kerstavond lag Leentje met een bleek gelaat op hare ziekesponde. De dokter was bij haar geweest en had om haar gebroken been een stevig gipsverband gelegd. Hij had haar gezegd, dat zij dan alleen beter zou worden en weer zou kunnen loopen, als zij zich maar eenige weken doodstil hield. De goede slagerin Mes bracht haar dagelijks een hartig, versterkend soepje, en nu en dan mocht zij zich aan een lekker beetje uit den vleeschwinkel vergasten. Voor dat alles was Leentje hoogst dankbaar, maar dat onbewegelijk stilliggen viel haar zeer moeilijk, want zij was een vroolijk en levendig kind en sprong gaarne als een veulen in de weide. Tot nog even voor zij 't ongeluk had gekregen, hielp zij hare goede grootmoeder steeds in 't huishouden. Zij haalde melk en brood, stoffte tafel, stoelen en kast af, veegde zoo'n beetje den grond aan, begoot de beide bloempotten aan 't vensterraam en droogde al aardig kopjes en

schoteltjes af. Thans moest zij hare oude grootmoeder dat alles geheel alleen laten doen.

Zij lag daar stil en bedroefd op haar armelijk leger en liet hare handen, die zoo begeerig waren naar eenig speelgoed, op de deken rusten. De arme Lena dacht aan hare overleden moeder, die bij haar leven eens voor haar eene mooie pop gekocht had. „Waar zou die pop toch zijn?” zoo vraagde 't kind zich met een zucht af, „zij is er toch eens geweest, en niemand heeft haar gekregen, zegt grootmoeder, o hoe gelukkig zou ik wezen, als ik ze weder terug had!”

„Grootmoê,” zeide Lena na een oogenblik, „denkt gij, dat Jezus mij van avond ook iets sturen zal? O wat zou ik gelukkig wezen, als ik eens weer eene pop kreeg of iets anders, opdat 'k mij niet zoo vervele.”

De oude vrouw zat aan de tafel en werkte ijverig met de naald bij 't matte schijnsel van een armzalig olielampje.

Op Leentjes vraag antwoordde zij zachtjes: „Bid tot den lieven Heiland, dat Hij u gedurende uwe ziekte geduld geve.”

Met deze woorden wendde zij haar gelaat af, opdat haar kleindochtertje de tranen, die in haar oog schitterden, niet zou zien. Leentje vouwde de handen en bad:

„Lieve Heer en Heiland! Kom ook tot mij en maak mij recht geduldig en tevreden, zolang ik ziek ben.”

Daarop heerschte er diepe stilte in 't kleine vertrek. Eensklaps was 't Leentje, alsof zij gedruis van voetstappen voor de deur hoorde.

„Grootmoê, hoort gij wel, er zijn menschen aan de deur?” vraagde zij. De oude vrouw, die eenigszins hardhoorig was, had wel iets vernomen, maar meende, dat 't eene muis was, die tegen den muur krabbelde.

't Was evenwel geen muis, maar 't waren onze

beide kleine vrienden Karel en Emma, die buiten stonden en met Frederik den knecht afspraken, om eenige oogenblikken na hen binnen te komen.

De deur ging open, en Leentje staarde op twee vroolijke gezonde kindergezichten.

„Goeden avond, Leentje!” riep Karel verheugd, „wij brengen u wat voor uw Kerstavond, omdat gij zoo ziek zijt. Hier is een mooi prentenboek, en daar een fraai leesboek. Daar staat veel van den Heere Jezus in! zegt vader. Zie maar eens goed.”

„En hier hebt gij eene mooie pop,” zeide Emma, „ik geloof, dat gij er evenveel van houdt als ik. Kijk eens, hoe lief zij er uitziet!”

„Is dat alles voor mij?” vraagde Leentje, die hare oogen niet gelooven kon, „hoe zal ik u daar voor danken.”

Juist wilde de oude vrouw den goeden kinderen de handen drukken, toen Frederik met een gedekten kleerbak binnentrad en dien op de tafel neerzette met de woorden:

„Gij moet de groete van mijnheer en juffrouw Mes hebben, en dit is voor u en uw zieke Leentje. Morgen kom ik den bak weer aanhalen.”

„Te veel liefde!... waarmede hebben wij dat verdiend?” riep de grootmoeder stotterend uit, terwijl hare oogen vochtig werden, „wat zijn uwe ouders goed!”

Bijna zou zij in hare verwarring en ontroering, in plaats van Karel en Emma, den knecht gekust hebben, als deze niet achteruit getreden was.

„Nu, tot morgen, goede vrouw!” zeide Frederik.

„Dag, Leentje, dag, grootmoeder!” riepen beide kinderen en volgden den knecht. Op de straat hoorden zij reeds de kerkklok voor den avonddienst luiden, dien zij met hunne ouders zouden bijwonen.

Snel liepen de kinderen heen en hoorden nog, hoe Leentje met hare fijne doordringende stem hun nariet: „Dank, duizendmaal dank aan uwe ouders!”

Leentje kon maar niet genoeg naar hare pop en hare boeken kijken, en hare grootmoeder durfde bijna den inhoud van den kleerbak niet in oogenschouw nemen. Er was nog al wat in: worsten, vleesch, vet, brood, koffie, suiker, kleedingstukken voor de kleine meid en de oude vrouw, in één woord te veel om op te noemen. Van vreugde buiten zichzelf zeide Leentje: „Zie, nu heeft de Heer Jezus mij toch wat geschonken, en zooveel, zooveel! Deze mooie prentenboeken en deze pop zullen mij den tijd mijner ziekte verkorten. Hoor, grootmoeder, de kerkklok luidt! Was ik nu maar hersteld, hoe gaarne zou ik thans in de kerk willen wezen!”

Grootmoeder haalde haar gezangboek en las Leentje 't honderd en vijftiende lied er uit voor. Daarop zeide de kleine meid de Kerstgeschiedenis uit Lukas' tweede hoofdstuk op, dat zij van buiten geleerd had, en zóo hadden beiden in de schamele woning ook een heerlijken Kerstavond. Zacht sliep Leentje in, en de glimlachjes, die nu en dan op haar gelaat speelden, bewezen, dat zij in haar slaap een zoeten droom had.

Toen Karel en Emma dienzelfden avond ook ter ruste gingen, zeide de eerste: „Zulk een heerlijken Kerstavond als heden hebben wij nog nooit beleefd. Ik geloof, dat het daarvan komt, dat wij Leentje en hare grootmoê eene feestvreugde bereid hebben. Moeder heeft wel gelijk, als zij zegt, dat „geven zaliger is dan ontvangen.””

.....

